



Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Staatssecretaris HPS

Deadline: 24 november
2025

nota

TER BESLISSING

Beantwoording van de schriftelijke vragen van leden van
de NSC-fractie over de verkoop van nicotineproducten.

Directie Voeding
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Opgesteld door

Datum
28 oktober 2025

Kenmerk
4250484-1090267-VGP

Bijlage(n)

1. Aanleiding

Bij brief van 20 oktober jl. heeft u de Kamer geïnformeerd dat u de motie van het voormalig lid Daniëlle Jansen (NSC) c.s., over het voorbehouden van de verkoop van nicotineproducten vanaf 2028 aan enkel tabaksspeciaalzaken, niet zal uitvoeren. Naar aanleiding van deze brief hebben de voormalig leden Hertzberger en Bruyning (beiden NSC) schriftelijke vragen gesteld.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording van de schriftelijke vragen en daartoe de bijgevoegde brief met voorgestelde beantwoording te ondertekenen.

3. Kernpunten

De verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten zal vanaf 2030 alleen nog in speciaalzaken en gemakswinkels mogen plaatsvinden en vervolgens vanaf 2032 alleen nog in speciaalzaken. Hiertoe wordt binnenkort een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend. De motie vraagt het voorstel aan te passen zodat al vanaf 2028 alleen nog in speciaalzaken tabaksproducten en aanverwante producten verkocht mogen worden. Bij brief van 20 oktober is toegelicht dat – op basis van een advies van de Landsadvocaat – een vervroeging gepaard zal moeten gaan met een compensatieregeling van de verkooppunten die 4 dan wel 2 jaar eerder geen tabaksproducten en aanverwante producten mogen verkopen.

Samenvatting van de ingediende vragen

De indieners vragen waarom u niet overweegt om een compensatieregeling in te voeren om de voorgestelde versnelling van de beperking van het aantal verkooppunten toch in 2028 te laten plaatsvinden. De indieners zijn van mening dat invoering in 2028 zorgt voor meer gezondheidswinst en vragen u nader te onderzoeken of dit opweegt tegen de financiële kosten die gemoeid gaan met een compensatieregeling.

Samenvatting van de beantwoording

Hoewel het vanuit het oogpunt van volksgezondheid de voorkeur verdient om het jaartal waarin de verkooppunten worden beperkt te vervroegen, is de realiteit dat bij de inzet van middelen keuzes gemaakt moeten worden. De omvang van de regeling zal kunnen oplopen tot een zeer groot bedrag.



Voor de compensatieregeling voor de pelsdierhouderijen is door het kabinet destijds €150 miljoen euro uitgetrokken en dit ging enkel om 150 bedrijven. Daarnaast zal een compensatieregeling een groot beslag leggen op de ambtelijke capaciteit die beschikbaar is voor het vormgeven van het Nederlands tabaksontmoedingsbeleid, waardoor ander beleid vertraging op zal lopen. Het nader uitzoeken van de omvang van een compensatieregeling is tot slot tijdrovend. Hierdoor zal het wetsvoorstel vertraging oplopen, waardoor de beperking van de verkoop van e-sigaretten tot enkel speciaalzaken (die in het wetsvoorstel eerder voorzien is dan voor tabaksproducten en andere aanverwante producten) vermoedelijk later in werking kan treden. Het is om deze reden niet wenselijk om nader uit te zoeken of de beperking van het aantal verkooppunten toch versneld kan worden tot 2028.

Kenmerk
4250484-1090267-VGP

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er is een brede Kamermeerderheid voor het beperken van het aantal verkooppunten. Het is de vraag of er nog een brede Kamermeerderheid is voor een versnelling van het tijdsplan, nu de financiële implicaties daarvan bekend zijn.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De Gezondheidsfondsen voor Rookvrij (GvRV) steunen de versnelling.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Bij een versnelling dient financiële compensatie te worden geboden. De omvang van de financiële compensatie is niet op voorhand in te schatten, maar dit zal een omvangrijk bedrag zijn.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

Versnelling zonder te voorzien in een grondslag voor financiële compensatie maakt het wetsvoorstel kwetsbaar vanwege de inperking van het eigendomsrecht. De Landsadvocaat heeft hierover geadviseerd. Een rechter zou de wetswijziging onverbindend kunnen verklaren vanwege de inperking van het eigendomsrecht indien het wetsvoorstel niet voorziet in een compensatieregeling bij vervroeging van de invoeringsdatum.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De nota is met WJZ afgestemd.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.



5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.



Kenmerk

4250484-1090267-VGP